

DARIA RZEPIELA

BYĆ WIELKIM –
WIZUALNA OPOWIEŚĆ O DZIEJACH BUDYNKU
TEATRU WIELKIEGO W WARSZAWIE

Teatr Wielki w Warszawie jest jednym z obiektów, którego architekturę kształtowała historia Polski. Jego dzieje były opisywane w wielu publikacjach. Szczególne miejsce wśród nich zajmują dwa dzieła. Pierwsze z nich to książka Piotra Biegańskiego¹ – architekta, który przez wiele lat zajmował się budynkiem wzniesionym przez Antoniego Corazziego zarówno pod kątem historycznym, jak i projektowym. To dzięki niemu znana jest treść wielu dokumentów dotyczących Teatru Wielkiego, które strawił ogień w czasie II wojny światowej. Druga z nich to monumentalne dzieło Józefa Szczublewskiego². Jej autor na ponad 800 stronach przedstawił dzieje Teatru Wielkiego za pomocą fragmentów artykułów prasowych. Ta tytaniczna praca wymagała od autora zebrania i opracowania tekstów, które ukazały się na przestrzeni prawie dwustu lat. Szczublewski posłużył się cytatami, aby oddać nastroje i emocje towarzyszące przywoływanym wydarzeniom. Odwołując się do relacji prasowych, podkreślił realizm opisywanych zdarzeń oraz ich historyczny

---

Dr DARIA RZEPIELA – studiowała w Ecole superieure d'arts graphiques et architecture interieure ESAG – Academie Julian Penninghen w Paryżu oraz na Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie na Wydziale Malarstwa w pracowni prof. Adama Wsiolkowskiego, a także Wydziale Architektury Wnętrz, gdzie w 2009 r. uzyskała stopień doktora w zakresie sztuk projektowych. Ukończyła również podyplomowe studia kuratorskie w zakresie sztuki współczesnej IHS Uniwersytetu Jagiellońskiego. zajmuje się sztuką przestrzeni, podejmuje interdyscyplinarne działania w obszarze sztuki, designu, animacji i nauki. Działa jako niezależny twórca. Aktywnie bierze udział w konferencjach naukowych i wystawach, prezentując autorskie rozwiązania artystyczne i interdyscyplinarne. Adres do korespondencji – e-mail: kontakt@dariarzepiela.com

¹ Piotr BIEGAŃSKI. *Teatr Wielki w Warszawie*. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe 1961 (oraz jej wznowienie i uzupełnienie z 1974 roku)

² Józef SZCZUBLEWSKI. *Teatr Wielki w Warszawie 1833-1993*. Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy 1993.

kontekst, jednocześnie pozostawiając odbiorcy przestrzeń do ich samodzielnej interpretacji.

il.1. Animowanie ikonografii – kadr z cyklu animacji *Być Wielkim*
(D.Rzepiela, T.Welna)

Czar cytatów to moc przywoływania minionej dawno chwili tak, jak została wówczas uchwycona. Swoistymi cytatai z przeszłości są materiały ikonograficzne. Szczególnie te, które powstały jako reporterski zapis ówczesnej teraźniejszości. Czy można za ich pomocą odtworzyć wizualnie zmiany, jakie zachodziły na przestrzeni wieków?

W dotychczasowych publikacjach o Teatrze Wielkim ilustracje, w tym materiały ikonograficzne, pełniły funkcję uzupełniającą wobec tekstu. Jako wycinki z przeszłości potwierdzały swoim istnieniem prawdziwość opisywanych wydarzeń. Również ze względów technicznych i ekonomicznych dotychczas ikonografia zajmowała marginalne miejsce. Czasem powielano reprodukcje wykorzystane we wcześniejszych publikacjach, co dodatkowo obniżało ich jakość i zacierало zawarte w nich informacje.

Zwrot ku wizualności i możliwości współczesnej techniki pozwoliły na odmienne podejście do schematu opartego na dominującej roli opisów względem ikonografii – stworzenie opowieści opartej na ikonografii, której towarzyszy opis. Aby tego dokonać, należało w pierwszej kolejności stworzyć zbiór materiałów ikonograficznych obejmujących cały okres istnienia budynku Teatru. Wymagało to przeprowadzenia przez autorkę wielo-

miesięcznej kwerendy, której celem było nie tylko poszerzenie wiedzy historycznej, ale przede wszystkim dotarcie do źródeł oryginalnych rysunków, grafik, obrazów, map dokumentujących przemianę tkanki architektonicznej Teatru Wielkiego. Poszukiwania prowadzone były w takich instytucjach jak:

- Archiwa Teatru Wielkiego Opery Narodowej
- Archiwum Główne Akt Dawnych
- Archiwum Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków
- Archiwum Państwowe m.st. Warszawy
- Biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego Gabinet Rycin
- Biblioteka Narodowa Zbiory Rękopisów
- Filtoteka Narodowa
- Muzeum Narodowe w Warszawie
- Muzeum Historyczne m. st. Warszawy
- Muzeum Teatralne
- Narodowe Archiwum Cyfrowe
- Państwowy Instytut Sztuki zbiory specjalne – dokumentacja teatralna oraz zbiory fotografii i rysunków pomiarowych
- Politechnika Warszawska Zakład Architektury Polskiej

a także poprzez internet.

Ich wynikiem było zebranie kilkuset materiałów ikonograficznych. Większość z nich nie była wcześniej digitalizowana ani dostępna poprzez cyfrowe repozytoria. Część z tych materiałów nigdy nie była reprodukowana. Autorka odnalazła m.in. szklane negatywy, na których utrwalono pierwsze projekty Teatru wykonane przez Antonio Corazziego. Oryginalne plansze z rysunkami spłonęły³ podczas II wojny światowej. Przed wojną reprodukcje dwóch z nich pojawiły się w publikacji Jerzego Sienkiewicza, reprodukcję trzeciej umieszczono w książce Mieczysława Rulikowskiego, a także Wincentego Rapackiego. Te trzy oraz cztery kolejne zdjęcia rysunków Corazziego ukazały się w powojennych publikacjach Piotra Biegańskiego. Niestety ich rozmiar w druku i jakość reprodukcji ograniczyły ich czytelność. W każdej z publikacji Piotra Biegańskiego podane było inne miejsce przechowywania fotografii. Miały znajdować się w zbiorach autora, w Gabinetcie Rycin Uniwersytetu Warszawskiego, w kolekcji IPRA – Instytutu Rozwoju Polskiej Architektury na Wydziale Architektury Politechniki Warszawskiej. Ani jednak w materiałach przekazanych przez rodzinę profesora Biegańskiego do Biblioteki Narodowej oraz Muzeum Historycznego m. st. Warsza-

---

³ Przechowywane dawniej w zbiorach Archiwum Teatrów Miejskich w budynku Teatru Wielkiego.

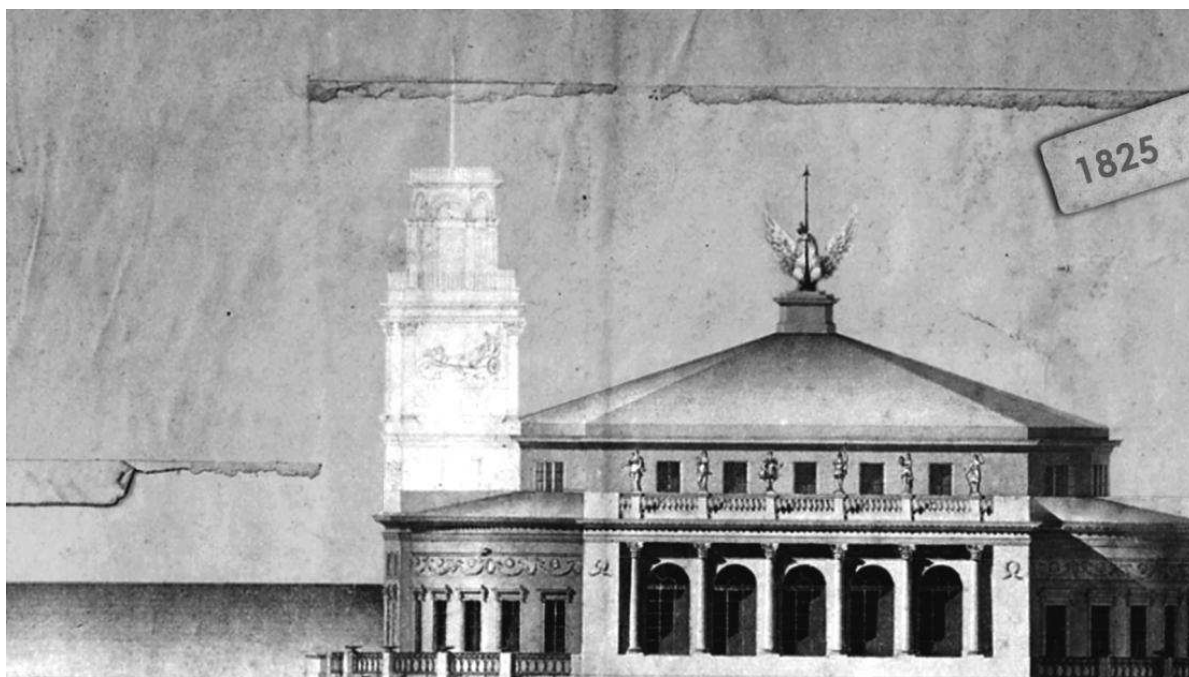
wy, ani wśród materiałów archiwalnych na Politechnice, a także w zbiorach Gabinetu Rycin nie było oryginalnych klisz. Ostatecznie, dzięki wstępnemu ustaleniu sygnatur na podstawie materiałów udostępnionych autorce przez syna profesora, pana Ludwika Biegańskiego, odnalezione zostały w Archiwum Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Wśród nich autorka rozpoznała szklane negatywy czterech fotografii oryginalnych plansz Corazziego (planu ogólnego, planu parteru, poziomu Sal Redutowych oraz przekrojów) oraz trzy fotografie reprodukcji plansz. Dwie z fotografowanych reprodukcji pochodzą ze wspomnianej już przedwojennej publikacji Jerzego Sienkiewicza przechowywanej w Gabinetcie Rycin BUW, w której autor umieścił projekty widowni teatru. Trzecia to fotografia reprodukcji fragmentu planszy przedstawiającej elewację według pierwszej konkursowej wersji projektu Corazziego, która ukazała się w książce Wincentego Rapackiego.

Zdjęcie obejmujące całą wspomnianą planszę autorka zlokalizowała w Instytucie Sztuki PAN w zbiorze Mieczysława Rulikowskiego. Ku swojemu zaskoczeniu odkryła, że zawiera ono szczególnie istotny detal, który we wszystkich dotychczasowych publikacjach nie został opisany, a na zamieszczonych reprodukcjach był nieczytelny. Publikowany fragment został prawdopodobnie wyretuszowany – usunięto widoczne ślady zagięć papieru, zniknął również delikatny rysunek wykonany ołówkiem, który wyraźnie widać na wykonanej na prośbę autorki cyfrowej kopii zdjęcia ze zbiorów PAN. Dzięki temu autorka mogła potwierdzić wzmianki o próbie włączenia wieży do projektu Teatru, które, mimo przywoływanych zapisów przebiegu budowy przez Biegańskiego, uważano za wątpliwe – niezgodne z symetrycznym układem elewacji. Zapewne sam architekt nie chciał takiego rozwiązania, a powodem podjęcia takiej próby mogły być naciski władz miasta, którym niełatwo było pogodzić się z rozbiórką dopiero co dobudowanej do Marywilu wieży, tym bardziej że umieszczono na niej kosztowny zegar (ostatecznie przeniesiony na elewację Pałacu Jabłonowskich, pełniącego funkcję Ratusza).

Przywołany epizod jest przykładem jak jakość i sposób wykonania reprodukcji mogą utajnić lub ujawnić intrygujące wątki historyczne. Również zeskanowanie przez autorkę w dużej rozdzielczości negatywów czterech fotografii opisanych powyżej oryginalnych plansz Corazziego pozwoliło m.in. dokładnie przypisać różne funkcje poszczególnym wnętrzom projektowanego teatru.

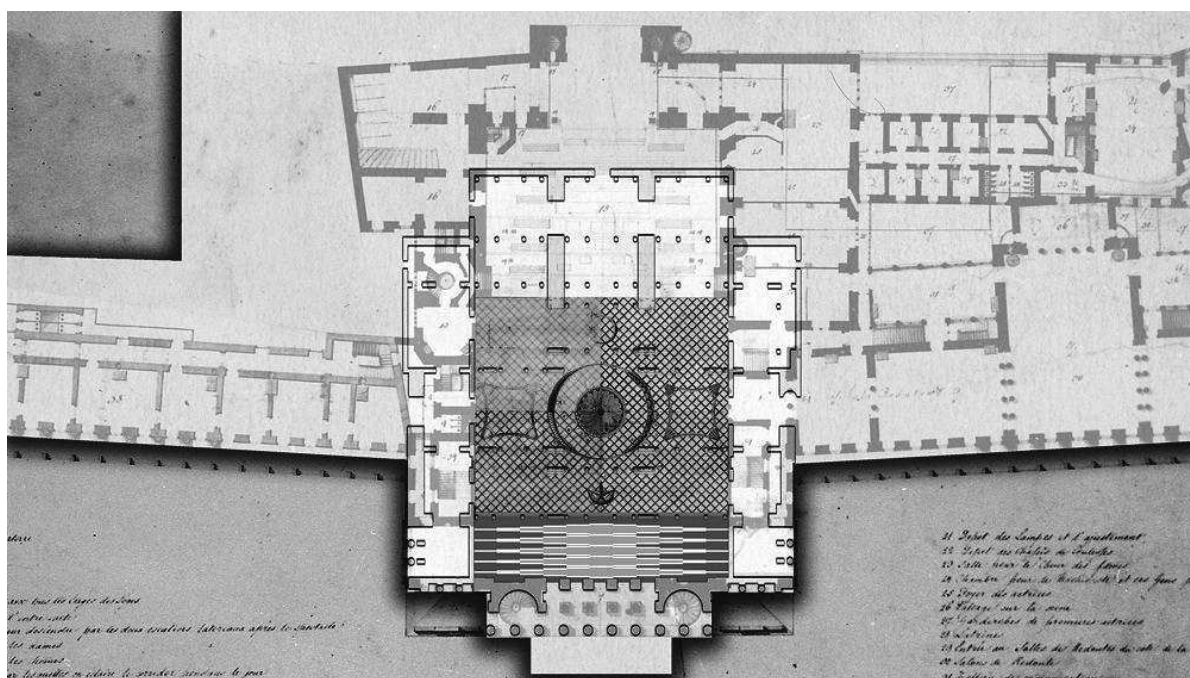
il.2. Konkursowa koncepcja elewacji Teatru Wielkiego
(opracowanie D.Rzepiela, T.Welna)

il.3. Fragment konkursowego projektu Antonio Corazziego elewacji Teatru Wielkiego
w Warszawie z dorysowaną wieżą marywilską (opracowanie D. Rzepiela)

Badając ikonografię Teatru Wielkiego, autorka szukała nie tylko informacji ukrytych w poszczególnych obrazach, ale także wzajemnych powiązań między materiałami ikonograficznymi oraz ich związków ze współczesną przestrzenią

Teatru. Jednym z wizualnych odkryć autorki jest ustalenie nieopisanych dotąd związków między obecnym budynkiem Teatru a jego przedwojennym układem. Choć architekt Bohdan Pniewski nie pozostawił opisów wykonanego po wojnie projektu Teatru, to poprzez analizę projektową oraz nakładanie dawnych i współczesnych rzutów autorka wykazała, że w nowych wnętrzach zapisał ich dawną historię. Szczególnie ciekawe zależności widoczne są we współczesnym foyer Teatru, w którego przestrzeni symbolicznie wyodrębniony jest zarys przedwojennego foyer (za pomocą kamiennej posadzki), widowni (obszar, na którym dziś znajduje się dekoracyjny parkiet) oraz dawnego otworu sceny (oś głównych schodów). Możemy również wskazać pierwotne umiejscowienie łoża królewskiej, projektowanej przez Antonio Corazziego jeszcze przed Powstaniem Listopadowym (mozaika parkietowa przedstawiająca gwiazdę i księżyc), czy położenie łoża rządowej (przy bocznych schodach), w której przed wojną zasiadał m.in. prezydent Ignacy Mościcki.

il.4. Zestawienie rzutów współczesnego foyer z planem Teatru Wielkiego wykonanym przez Antonio Corazziego (opracowanie D. Rzepiela)

Interesujące wątki historyczne, jakie ujawniła analiza zebranej ikonografii autorka zdecydowała się przybliżyć poprzez stworzenie serii krótkich filmów składających się na wirtualny projekt *Być Wielkim*, udostępniony w marcu 2015 r. na stronie internetowej Teatru Wielkiego – Opery Narodowej⁴.

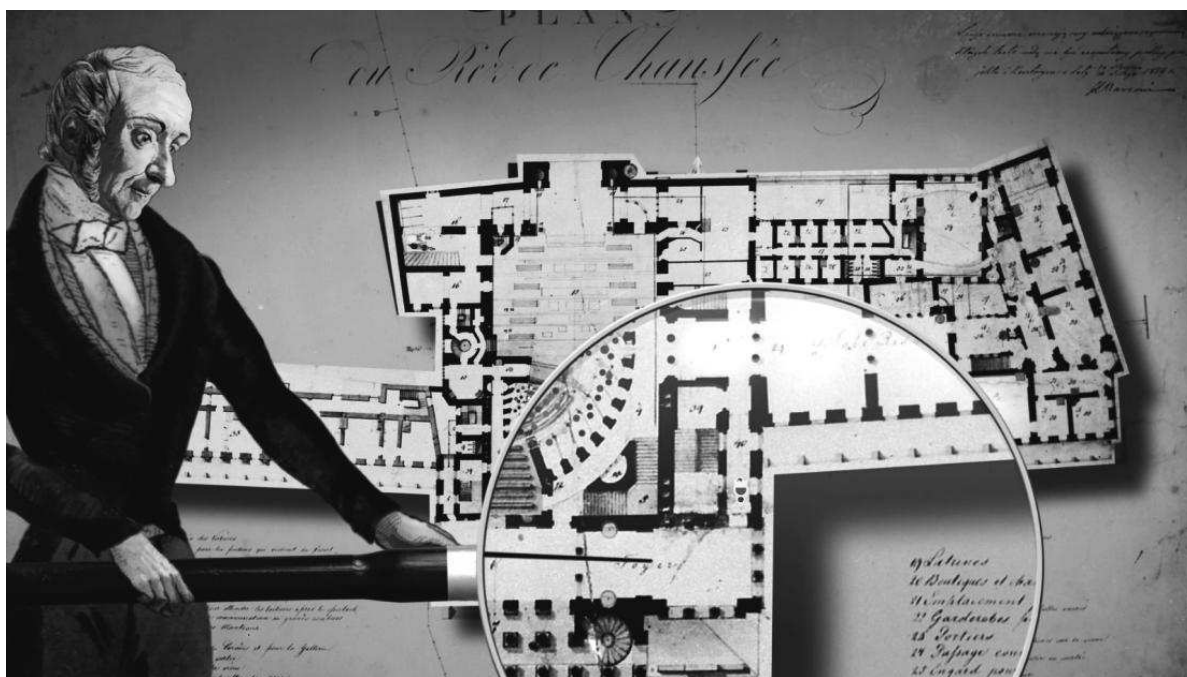
⁴ www.teatrwielfki.pl/wirtualnyspacer

Jest to zbiór otwarty. Każdy film dotyczy konkretnego zagadnienia i może być oglądany niezależnie. Razem animacje wraz z materiałami dodatkowymi składają się na historię budynku Teatru.

il.5. Interaktywny projekt o historii budynku Teatru Wielkiego w Warszawie

il. 6 kadr z animacji Plan Corazziego (opracowanie D. Rzepliela, T. Wełna)

Ingerencja graficzna w trakcie opracowywania projektu w materiały ikonograficzne została ograniczona do minimum, aby nie zatracić wartości samej ikonografii – utkać opowieść z dokumentów historycznych, a nie narysować

ją od nowa. Narracja tworzona była z myślą o zebranej ikonografii, aby wszystkie poruszane wątki były dobrze zilustrowane, a animacja materiałów ikonograficznych podkreślała elementy szczególnie istotne dla opowiadanej historii. Duża rozdzielczość skanów materiałów archiwalnych umożliwiła budowanie ujęć, aby umożliwić widzowi zrozumienie znaczenia detalu w szerszym kontekście pokazywanych materiałów.

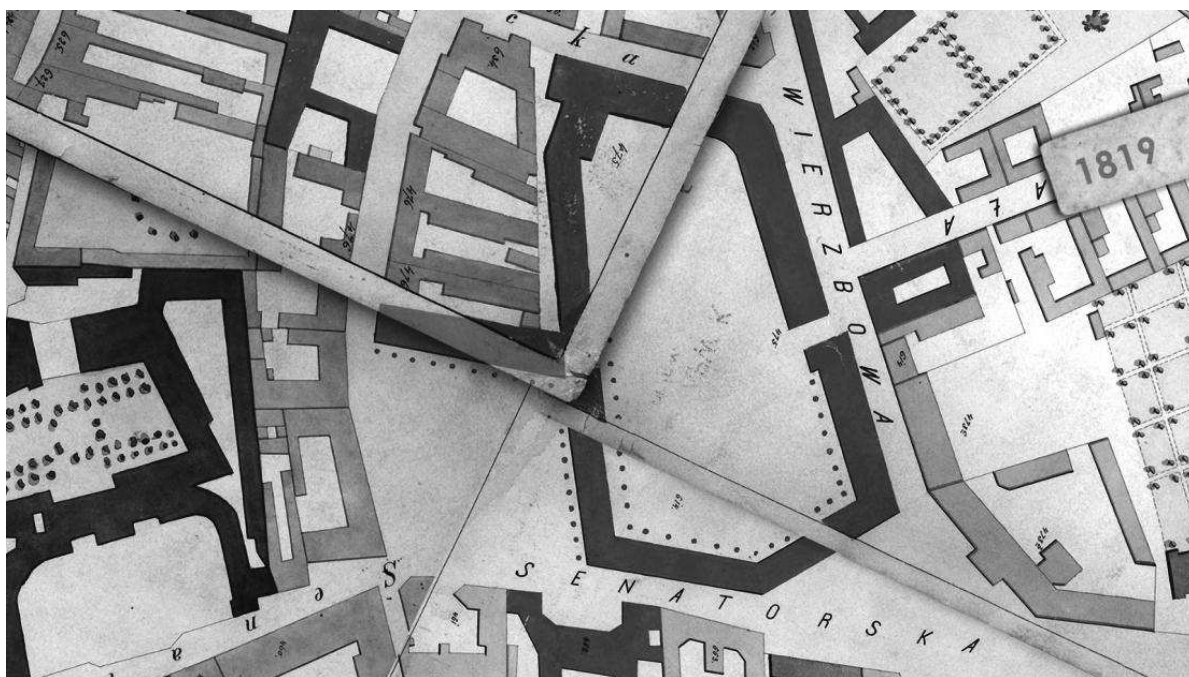
Według Fundacji Widzialni „około 85% Internautów deklaruje, że woli oglądać filmy niż czytać artykuły. Szacuje się, że w ciągu najbliższych 5 lat liczba osób korzystających z różnych form przekazu video w Internecie wzrośnie prawie czterokrotnie. Ta forma komunikacji jest dodatkowo niebywale skuteczna. Przeciętny Internauta zapamiętuje ok. 10% informacji, jakie przeczyta w Internecie, ale za to 50%, które pozyska poprzez video. W ciągu półtoraminutowego filmu można przekazać aż 7,5 stron tekstu w formacie A4”⁵. Wykonana w ramach projektu *Być Wielkim* jedna z animacji – *Wielki przez wieki* – przedstawia prawie dwieście lat historii w niecałe dwieście sześćdziesiąt sekund. To opowieść oparta na ujęciu obejmującym zmieniający się zarys budynku Teatru Wielkiego na mapie Warszawy. Jego realizacja wymagała znalezienia odpowiednich map i planów dokumentujących zachodzące w tym rejonie zmiany. Oczom widzów ukazuje się m.in. niepublikowane wcześniej, prawdopodobnie jedyne przedstawienie Marywilu z dobudowanym Domem pod Kolumnami, które autorka znalazła na przecięciu kart planu Koriota z 1819 r. i cyfrowo połączyła na potrzeby tego projektu.

Przekaz wizualny był tak konstruowany, aby zawrzeć w nim jak najwięcej informacji historycznych – m.in. autorka, tworząc wizualizację kopuł cerkiewnych ilustrujących niezrealizowaną koncepcję adaptacji budynku Teatru na sobór po upadku powstania listopadowego korzystała z grafiki przedstawiającej kościół oo. Pijarów w Warszawie przebudowany na cerkiew w latach 1835-1837 m.in. przy udziale Antonio Corazziego.

---

⁵ Artur MARCINKOWSKI, Przemysław MARCINKOWSKI. *WCAG.2.0 Podręcznik Dobrych Praktyk*. Fundacja Widzialni.org 2012. <http://www.widzialni.org/index.php?p=new&idg=5&id=185>

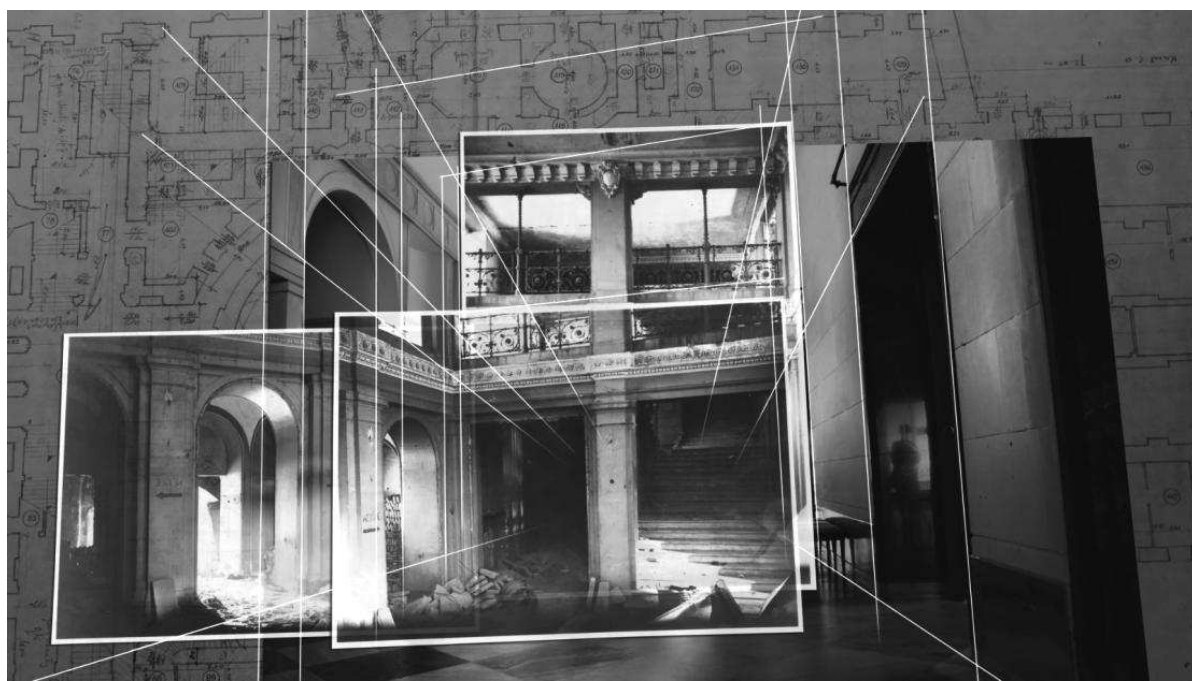
il.7. Fragment planu Koriota z widocznym Marywilem i dobudowanym Domem pod Kolumnami (opracowanie D. Rzepiela)

il.8. Wizualizacja koncepcji przebudowy Teatru na cerkiew (opracowanie D. Rzepiela)

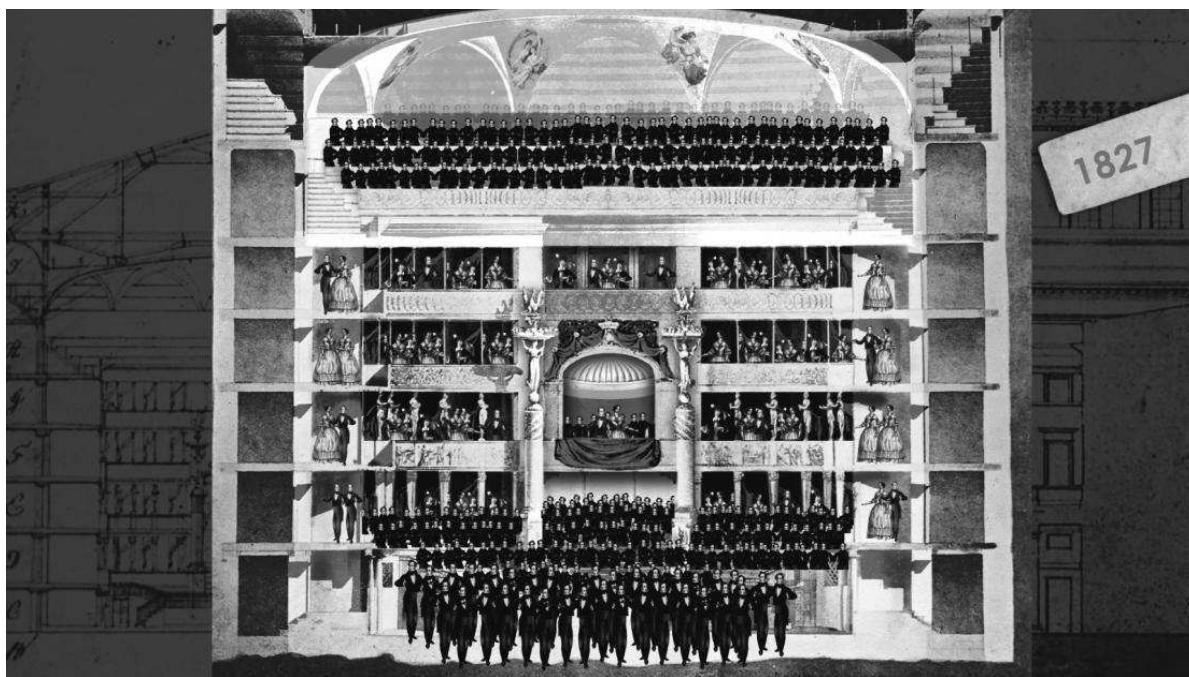
il. 9. Dawny kościół Pijarów przy ul. Długiej w Warszawie przebudowany na cerkiew
(Biblioteka Narodowa, sygn. nr poczt.20632)

il.10. Kadr z animacji *Holl* (D. Rzepiela, T. Wełna)

il.11. Rekonstrukcja fotograficzna wnętrza foyer na podstawie archiwalnych fotografii (D. Rzepiela, T. Wełna)

il.12. Kadr z animacji *Widownia* (D. Rzepiela)

Zdjęcia dokumentujące zniszczenia wojenne zostały zmontowane w formie animacji tak, aby oddać wrażenie spaceru po ruinach Teatru. Zdjęcia z odbudowy Teatru po wojnie ułożone zostały według chronologii, a towarzysząca im muzyka to uwertura do *Strasznego dworu* Stanisława Mo-

nieszki, ostatniej opery granej w tych murach przed zniszczeniem wojennym i pierwszej, która rozbrzmiała na otwarciu Teatru po wojnie.

Niektóre materiały archiwalne wykorzystane w projekcie zostały specjalnie graficznie opracowane, tak jak m.in. rekonstrukcja wnętrza hallu i foyer na podstawie archiwalnych fotografii, czy czarno-biała reprodukcja dawnej widowni wzbogacona o kolor dodany na podstawie przedwojennych opisów.

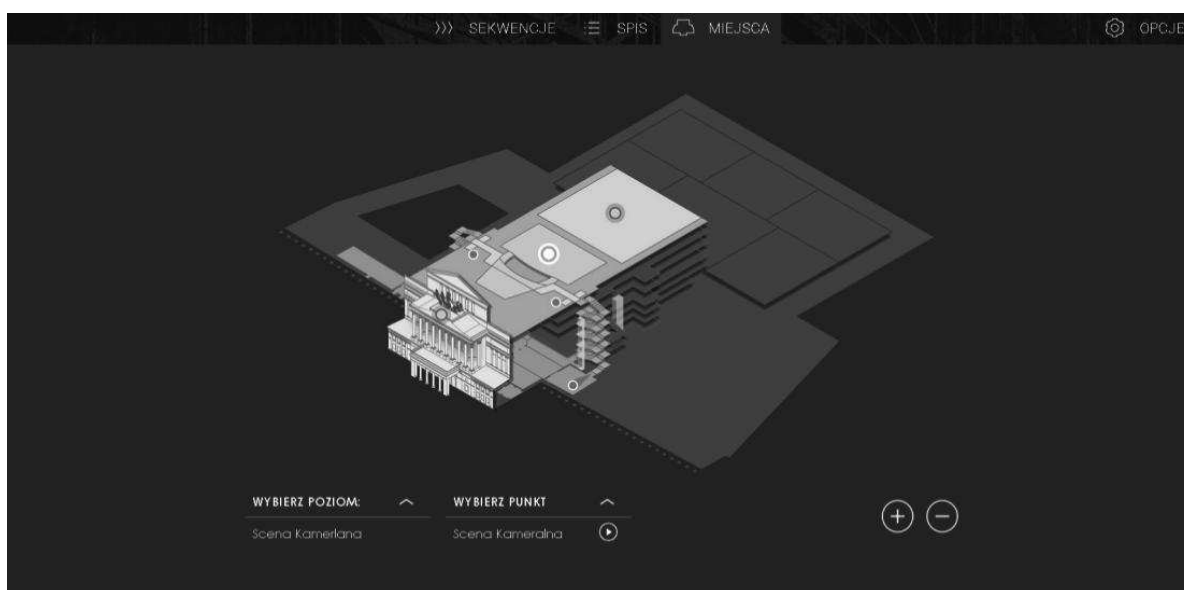
Dzieje Teatru Wielkiego we wcześniejszych publikacjach przedstawiane były w sposób chronologiczny. Opowiadając historię budynku poprzez ikonografię istotne wydaje się podkreślenie relacji przestrzennych obok chronologicznych, dlatego w projekcie *Być Wielkim* osią narracji jest przestrzeń⁶. Poszczególne animacje dotyczą przemian pojedynczych wnętrz budynku lub odnoszą się do miejsc szczególnie związanych z wydarzeniami historycznymi. Powiązanie historii z konkretnym fragmentem współczesnego budynku Teatru umożliwia odbiorcy wgląd w przeszłość z zachowaniem pewnej historycznej ciągłości przestrzennej – ujmując to żartobliwie – zdecydowanie łatwiej jest znaleźć się w danym miejscu niż w danym czasie. To dopełnienie rzeczywistej przestrzeni budynku o jej wymiar historyczny reprezentowany przez ikonografię rozproszoną w wielu archiwach.

il.13 kadr z animacji *Foyer* – przenikanie wnętrza współczesnego z dziewiętnastowiecznym (D. Rzepiela)

⁶ Nawiązujących do opracowanej przez autorkę metody wi-rewitalizacji. Daria RZEPIELA. *Ruiny pałacu – Dobra. Monografia. Spotkanie z zabytkiem 2(V)2011*. Gliwice: Wydział Budownictwa Politechniki Śląskiej 2011.

Takie podejście jest widoczne nie tylko w sposobie opowiadania historii Teatru poprzez krótkie animacje odnoszące się do konkretnych wnętrz, ale także w nawigacji po stronie internetowej, na której są udostępniane. Eksplorację historii poprzez dane miejsca umożliwia interaktywny przekrój budynku Teatru, który jest elementem całego projektu. Wirtualny spacer w czasie i przestrzeni Teatru Wielkiego można odbyć bez wychodzenia z domu lub korzystając z urządzeń mobilnych w samym budynku Teatru Wielkiego.

il.14. Powiązanie filmowych opowieści z przestrzenią Teatru Wielkiego – interaktywny przekrój budynku Teatru Wielkiego – Opery Narodowej

Digitalizacja i wirtualizacja pozwala udostępnić materiały archiwalne w powiązaniu ze współczesną przestrzenią jako punktem odniesienia do minionych wydarzeń. Praca z obrazem, to poszukiwanie zapisanych w nim informacji historycznych. Praca nad obrazem to tworzenie takich wizualizacji, które umożliwią czytelne przekazanie treści. Praca poprzez obraz, to takie zestawianie materiałów, aby utkać z nich opowieść. Realizacja projektu *Być Wielkim – filmowe opowieści i materiały interaktywne o budynku Teatru Wielkiego w Warszawie*⁷ jest właśnie próbą opowiedzenia historii poprzez obrazy.

⁷ Realizacja projektu była możliwa dzięki otwartości Teatru Wielkiego – Opery Narodowej. Koordynatorką projektu ze strony TWON była Katarzyna Hosaniak. Przy realizacji animacji wraz z autorką współpracował Tomasz Węna, a oprawę graficzną strony internetowej zaprojektował Iwo Rzepiela, oprogramowanie zostało wykonane przez Rafała Boczarskiego, Piotra Dudnika, Tomasza Lubiankowskiego. Swojego głosu jako narrator animacji użyczył Jan Frycz. Autorka dziękuje za pomoc w realizacji projektu również pracownikom Teatru Wielkiego – Opery Narodowej oraz archiwów i instytucji, w których przeprowadzała kwerendy, a także panu Ludwikowi Biegańskiemu.

BIBLIOGRAFIA

- BIEGAŃSKI Piotr: Koncepcja placu Teatralnego na tle twórczości Antoniego Corazziego. „Biuletyn Historii Sztuki i Kultury” 5: 1937 nr 3-4 s. 255-265.
- BIEGAŃSKI Piotr: O powstaniu Teatru Wielkiego w Warszawie. „Pamiętniki Teatralne” 1952 z. 2/3 s. 161- 173.
- BIEGAŃSKI Piotr: O przestrzennej kompozycji Corazziańskiego teatru w Warszawie. „Kwartalnik Architektury i Urbanistyki” 3: 1958 z. 1 s. 41-59.
- BIEGAŃSKI Piotr: Teatr Wielki w Warszawie. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe 1961.
- BIEGAŃSKI Piotr: Teatr Wielki. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe 1974.
- BIEGAŃSKI Piotr: Historia powstania Teatru Wielkiego w Warszawie. Teatr Wielki – Gmach. Warszawa: Teatr Wielki w Warszawie 1983.
- KOZUBOWSKI L.: Krótki opis budowy teatru nowo stawiającego się w Warszawie. „Pamiętnik Fizycznych, Matematycznych, Statycznych Umiejętności” z. 9, Warszawa: A.Gałęzowski i Komp. 1830.
- PONIKOWSKA Maria: Odbudowa Teatru Wielkiego Opery i Baletu (niepublikowany maszynopis). Warszawa: Archiwum Teatru Wielkiego Opery Narodowej 1964.
- RAPACKI Wincenty: Sto lat sceny polskiej w Warszawie. Warszawa: Instytut Wydawniczy Biblioteka Polska 1925.
- RULIKOWSKI Mieczysław: Dawne gmachy i sale teatralne w Warszawie, Warszawa: Polskie Towarzystwo Krajoznawcze 1918
- RZEPIELA Daria: Ruiny pałacu – Dobra. Monografia. Spotkanie z zabytkiem 2(V)2011. Gliwice: Wydział Budownictwa Politechniki Śląskiej 2011.
- SIENKIEWICZ Jerzy: Projektowane dekoracje ścienne Teatru Narodowego. Studia do dziejów sztuki w Polsce. T. 2. Warszawa: Zakład Architektury Polskiej i Historii Sztuki Politechniki Warszawskiej 1930.
- SZCZUBLEWSKI Józef: Teatr Wielki w Warszawie 1833-1993. Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy 1993.

BYĆ WIELKIM – WIZUALNA OPOWIEŚĆ
O DZIEJACH BUDYNKU TEATRU WIELKIEGO W WARSZAWIE

Streszczenie

Tematem artykułu są możliwości zbudowania humanistyki opartej na wizualności, wirtualności i technikach cyfrowych przedstawione na przykładzie realizacji *Być Wielkim – filmowe opowieści i materiały interaktywne o budynku Teatru Wielkiego w Warszawie*.

Być Wielkim to obszerny, wielowątkowy i interdyscyplinarny projekt obejmujący historię, architekturę i sztukę. Autorka przedstawiła wybrane fragmenty dziejów budynku Teatru Wielkiego poprzez jego ikonografię, opracowaną w formie krótkich filmów składających się na wirtualny projekt udostępniony w marcu 2015 r. na stronie internetowej Teatru Wielkiego – Opery Narodowej (www.teatr Wielki.pl/wirtualnyspacer).

W wyniku wielomiesięcznej kwerendy, przeprowadzonej w kilkunastu instytucjach, autorka zebrała kilkaset materiałów ikonograficznych. Część z nich nigdy nie była publikowana, a niektóre uważano za zaginione. Dokładna analiza oryginalnych rysunków, obrazów, grafik, fotografii, nagrań audiowizualnych, dokumentów, map i planów ujawniła niebadane dotąd szczegóły i detale – ślady fascynujących historii. Odkrywanie przeszłości w kontekście współczesnego budynku poprzez analizę projektową materiałów ikonograficznych ujawniło wiele intrygujących relacji przestrzennych między dawnymi a współczesnymi wnętrzami Teatru. Wizualizacja przemian budynku Teatru Wielkiego była możliwa dzięki wykorzystaniu współczesnej technologii. Praca z cy-

frowymi kopiami materiałów archiwalnych pozwoliła na ich dogłębną analizę. Internet został wykorzystany jako narzędzie zarówno do pozyskiwania danych, jak i prezentacji efektów.

Streściła Daria Rzepiela

Słowa kluczowe: humanistyka cyfrowa, ikonografia, historia architektury, webdoc, opowieści interaktywne.

*WIELKI MEANS GREAT: VISUAL STORY OF THE TEATR WIELKI,
POLISH NATIONAL OPERA'S BUILDING*

S u m m a r y

Subject of the article is the possibility of constructing humanities based on visuality, virtuality and digital techniques shown in example project *Wielki means Great — the building of the Teatr Wielki – Polish National Opera in films and interactive resources*.

Wielki means Great is an interdisciplinary project involving history, architecture and art. For the first time ever, the fascinating history of the Teatr Wielki — Polish National Opera's building has been told through historical iconography, collected and turned into film especially for this purpose. Since March 2015 the project has been available on www.teatrwielki.pl/wirtualnyspacer.

As a result of several months of research conducted in several institutions, the author gathered hundreds of iconographies. Some of them had never been published, while some had been considered lost. The original drawings, paintings, prints, photographs, audio-visual recordings, documents, maps and plans were hiding unknown bits of information — precious traces of history. Discovering the past of a contemporary building through the analysis of iconography revealed many intriguing spatial relationships between present day form and the old layout of the Teatr Wielki. The visualization of the changes that had taken place in the building of the Teatr Wielki was made possible by modern technology. The Internet has been used as a tool for both data acquisition and presentation of the results.

Summarised by Daria Rzepiela

Key words: digital humanities, iconography, history of architecture, webdoc, interactive narrations.